

Datum
2012-06-27Dnr/Beteckning
TSG 2012-375Ert datum
2012-04-12Er beteckning
Fi2012/1214Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet ekonomiskt värde och samhällsnytta – förslag till en ny statlig ägarförvaltning (SOU 2012:14)

Transportstyrelsen har anmodats att yttra sig över rubricerad remiss.

Sammanfattning

Transportstyrelsen stödjer i stort betänkandets förslag till hur den operativa förvaltningen av statens ägande i de statliga hel- och delägda bolagen ska bli effektivare, men myndigheten delar inte fullt ut betänkandets förslag till hur bolag inom transportområdet ska fördelas mot de föreslagna förvaltningsbolagen.

Transportstyrelsen menar att bolag med stor betydelse för samhällsnyttan även fortsättningsvis måste ha ett klart uppdrag i detta hänseende.

Transportstyrelsens synpunkter

I betänkandet föreslås att statens företag samlas i två förvaltningsbolag. I förvaltningsbolag 1 samlas företag med främsta syfte att skapa ekonomiskt värde och i förvaltningsbolag 2 samlas företag med samhällsnytta som främsta syfte. Transportstyrelsen menar att bolag med stor betydelse för samhällsnyttan även fortsättningsvis måste ha ett klart uppdrag i detta hänseende.

Ett exempel på bolag med stor betydelse för samhällsnytta är Swedavia. Utredningen föreslår att Swedavia placeras i förvaltningsbolag 1. Någon närmre förklaring och motivering till placeringen av företagen ges inte utöver de generella principer som använts. Samtidigt placeras Arlandabanan, Botniabanan och Göta kanal i förvaltningsbolag 2.

Transportstyrelsen anser att Swedavia AB bör placeras i samma förvaltningsbolag som övriga transportinfrastrukturföretag (Arlandabanan,

Botniabanan och Göta kanal). Transportstyrelsen förordar vidare att dessa bolag placeras i förvaltningsbolag 2 i undergruppen "Bidra till tillväxt". Swedavia förvaltar precis som Arlandabanan, Botniabanan och Göta kanal transportinfrastruktur med karaktären av monopol.

Swedavia har till uppdrag att förvalta och driva flygplatsinfrastrukturen i det nationella flygplatsnätet. I prop. 2009/10:16 Ändrad verksamhetsform för flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket redogör regeringen för hur detta uppdrag ser ut. Swedavia AB får inte lägga ner driften av eller avyttra flygplatser i det nationella nätet utan regeringens medgivande. Eventuella ekonomiska förluster ska täckas av överskott från andra delar av verksamheten. Riksdagen har beslutat att det nationella nätet är ett offentligt åtagande av allmänintresse varför Swedavias primära syfte inte kan sägas vara att generera ett ekonomiskt värde. Vidare har flygplatser ofta karaktären av naturligt monopol, även om viss konkurrens mellan flygplatser kan finnas i storstadsregioner och på långdistansflygningar. Det är därför naturligt att staten behåller ägandet av flygplatsinfrastrukturen för de flygplatser som bedömts vara av nationellt intresse. Driften av flygplatsnätet skulle dock, i analogi med utvecklingen vad gäller flygtrafiktjänst, upphandlas under konkurrens, vilket potentiellt skulle kunna ge en lägre driftskostnad för staten.

Detta ärende har beslutats av tjänstförrättande generaldirektör Jacob Gramenius. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog t.f. avdelningschef Erik Eklund, planeringssekreterare Elisabeth Hansson, ekonom Anders Bäckstrand, utredare Eva Nilsson-Hedman och utredare Per Wickenberg, den senare föredragande.

Jacob Gramenius
Tjänsteförrättande Generaldirektör